

A tics

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

**MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
ALS CARRERS DE SANT PAU 33B-47 I JUNTA DE
COMERÇ 26-30, DE BARCELONA**

27 DE MAIG-3 DE JUNY DE 2003

CODI: 029/03

José Manuel Espejo Blanco

ATICS S.L. Gestió y Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ. MOTIVACIONS DE LA INTERVENCIÓ I OBJECTIUS
2. SITUACIÓ GEOGRÀFICA
3. CONTEXT HISTÒRIC I INTERVENCIIONS ANTERIORS
4. METODOLOGIA DE TREBALL
5. TREBALLS REALITZATS. DESCRIPCIÓ I INTERPRETACIÓ
6. CONCLUSIONS
7. BIBLIOGRAFIA

ANNEXES

- FIGURES
- DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA
- FITXES D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

1. INTRODUCCIÓ. MOTIVACIONS DE LA INTERVENCIÓ I OBJECTIUS

Aquesta memòria recull els resultats del control arqueològic preventiu (referència: 029/03) efectuat sobre unes obres de canalització en rasa, de 70 mts de longitud, realitzades per l'empresa **Espelsa** per a **Fecsa-Endesa**. La intervenció ha estat duta a terme a les voreres dels carrers Sant Pau, 33B-47 i Junta de Comerç, 26-30, del barri del Raval, al districte de Ciutat Vella (**Figures 1 i 2**), sota la supervisió del **Servei d'Arqueologia Urbana del Museu d'Història de la Ciutat, Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona**.

La direcció tècnica ha estat assumida per l'arqueòleg José Manuel Espejo Blanco, de l'empresa **ÀTICS, S.L., Gestió i Difusió del Patrimoni Històric i Arqueològic**, la qual ha facilitat tot el material necessari per a dur a terme la intervenció.

Les tasques arqueològiques, simultànies a les obres, s'iniciaren el dia 27 de maig de 2003 i finalitzaren el 3 de juny del mateix any.

El control arqueològic tenia com a objectiu detectar i documentar possibles estructures antigues que poguessin veure's afectades per les obres, ja que el lloc on aquestes es desenvolupaven es troba inclòs en una "Zona d'Interès Arqueològic", d'un destacat valor històric. En el cas concret que ens ocupa, es formularen diverses hipòtesis de treball prèvies a la investigació, les quals, molt breument, feien referència a la presència d'estructures de diferents èpoques a la zona afectada. Les més significatives són:

- La presència al barri del jaciment prehistòric més important de què es té notícia fins a l'actualitat a la ciutat de Barcelona (Sant Pau del Camp), amb estructures del Neolític Antic i Mig, i del Bronze Inicial, que és possible que també es trobin al sector d'estudi.

A tics

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

- El fet que s'integri en la zona que pertany al *suburbium* de l'antiga ciutat romana, on s'ha documentat una necròpolis d'aquesta època.
- El carrer Sant Pau s'estén sobre el que possiblement ja havia estat un camí en època romana.
- Per últim, el barri del Raval ha estat una àrea poblada de manera plena i notable des de l'època medieval i, de fet, es té constància que en aquesta zona es produïren els primers intents de fortificació del barri a finals del segle XIV.

2. SITUACIÓ GEOGRÀFICA

En un sentit ampli, la comarca del Barcelonès avarca el territori comprès entre la Mediterrània i la serralada Prelitoral ? concretament, l'àrea ocupada per la zona muntanyosa de Collserola? , i delimitat a l'est pel riu Besós i a l'oest pel Llobregat. Des d'un punt de vista morfològic, s'aprecien, per tant, dues grans unitats geogràfiques: la serra i el pla. Sobre aquest últim, el més extens del litoral català (Pla de Barcelona), hi descansa la ciutat de Barcelona, oberta al mar i protegida pel nord pel Tibidabo, la muntanya més alta de Collserola (612 mts). La serra de Sant Mateu a Llevant i el massís del Garraf a Ponent determinen les vies fluvials del Besós i el Llobregat com els accessos naturals a la plana sobre la que la ciutat es dissemina, ocupant una extensió d'1.754.900 hectàrees.

Les òptimes condicions climàtiques ? amb 16°C de mitjana, hiverns assolellats i estius suaus? , les particularitats estratègiques de la ciutat ? l'emplaçament de Collserola al Nord (amb una orientació paral·lela a la línia de la costa, a uns 8 km de distància) i Montjuïc al sud, que alçant-se suaument sobre la plana, cau bruscament sobre el mar, proporcionant així una ferma defensa del seu litoral? , i la seva favorable situació en la confluència de dos grans eixos de comunicacions que travessen la Catalunya central en direcció nord-sud (el Llobregat i la línia Besós-Congost-Ter), han afavorit el seu desenvolupament al llarg de la història i la seva acostumada funció com a capital. Aquestes circumstàncies expliquen que, des dels seus orígens al petit turó del Tàber (15 mts), el nucli romà aviat expandís els seus límits per la plana, que només veu alterada la seva monòtona configuració al Nord amb les modestes elevacions de Monterols, el Putget , la Creueta, el Carmel, la Muntanya Pelada i el Turó de la Peira.

En línies generals, ens trobem davant d'un territori amb una geomorfologia que és, en bona part, el producte final de l'acumulació sedimentària provinent de

A tics

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

les rieres, torrents i deltes dels rius propers, així com de sediments marins, ja que en els últims segles s'ha constatat que Barcelona ha guanyat terreny al mar. En aquesta plana, completament urbanitzada, hi destaquen tres zones clarament diferenciades: el nucli antic, que es correspon amb la ciutat romana primitiva sobre el Tàber i amb la muntanya de Montjuïc dominant-la des del sud; en segon lloc, els diversos ravals que s'originaren al voltant d'aquest nucli emmurallat i que el segle XIX acabaran absorbits per la ciutat; i, per últim, l'Eixample, amb carrers en disposició quadriculada, format el segle XIX seguint el "Pla Cerdà" i superant definitivament les muralles medievals que encotillaven el creixement urbanístic de la ciutat.

3. CONTEXT HISTÒRIC I INTERVENCIIONS ANTERIORS

El lloc on s'ha desenvolupat la intervenció arqueològica se situa, com s'ha indicat anteriorment, al barri del Raval, la trama actual del qual no quedà fixada de manera definitiva fins a principis del segle XIX, com a conseqüència d'haver estat sempre allunyat tant del centre institucional i administratiu ? situat al voltant de l'ajuntament i de l'actual edifici de la Generalitat? , com del centre comercial i de negocis, proper al port. En època romana aquesta àrea quedava situada fora del recinte emmurallat però la fundació de l'església de Sant Pau del Camp l'any 914 comportà el sorgiment d'un nou barri o raval extramurs. Aquest fenomen no ha de ser considerat com un fet puntual, sinó com una transformació general que afectà tota la ciutat medieval de Barcelona, ja que des del segle IX i, sobretot, dels segles X al XII, anaren sorgint petits nuclis poblacionals, fora de muralles, al voltant de centres d'ordre econòmic i religiós. El desenvolupament de ravals situats a l'exterior d'aquests murs propicià que la muralla romana (segle IV) quedés obsoleta a partir del segle XIII. Amb la determinació d'incorporar aquestes poblacions a la ciutat, més o menys properes a l'antiga Barcino, s'establí un pla urbanístic per a crear un nou perímetre de la muralla, la qual fou definitivament superada el segle XIX.

El Raval era en aquest moment un barri fabril i de residències populars, organitzat al voltant de tres grans eixos: el carrer Tallers, el carrer Hospital i el carrer Sant Pau; tots tres de tradició medieval, orientats des de mitjan segle XIV a les portes de la muralla medieval de Barcelona.

Això no obstant, durant els segles XV, XVI i XVII, el barri es presenta amb una fesomia en la que predominen les terres d'horta, petits horts amb pous a prop que acostumaven a ser propietat d'algun noble o institució religiosa i que s'arrendaven a camperols modestos. No serà fins al segle XVIII que, a conseqüència de l'augment demogràfic i el creixement econòmic, es comenci a

A tics

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

definir el seu traçat urbà actual, que s'acabarà concretant a finals d'aquesta centúria.

Les intervencions actuals comencen el 1988-1989, quan s'excava en extensió el solar de la part posterior de l'església de Sant Pau del Camp perquè es vol construir un pàrquing subterrani. Com a resultat de l'actuació, es documentaren les restes d'una vila amb una zona destinada a l'emmagatzematge. També s'hi localitzà, en contacte amb la vila, part d'una necròpolis amb tombes de *tegulae*, de les que se n'excavaren un total de 20 (GRANADOS, 1991; AA.VV., 1993).

La segona intervenció arqueològica que afectà la zona es dugué a terme com a conseqüència de la construcció d'una nova caserna de la Guàrdia Civil l'any 1991. A la zona més propera al carrer Sant Pau s'hi trobà la continuació de la necròpolis documentada l'any 1989, amb 32 enterraments nous, datats entre els segles IV-VI a.n.e. Alhora, es documentaren assentaments prehistòrics del Neolític (finals del V mil·lenni-IV mil·lenni a.n.e.) i de l'Edat del Bronze (II mil·lenni-principis del I mil·lenni a.n.e.) (AA.VV., 1993).

La tercera intervenció (1997) se centrà en l'interior de l'actual monestir de Sant Pau del Camp degut al projecte de reformes de l'edifici. El resultat en fou la localització de 3 nous enterraments romans, juntament amb les restes d'un paviment *opus signinum*, identificat com les restes d'un edifici eclesiàstic anterior.

La quarta, causada per la construcció d'uns blocs de vivendes en un solar de 3200 m², es dugué a terme entre novembre de 1998 i març de 1999. En aquesta actuació es posen al descobert, per una part, les restes d'un assentament alt-imperial, del que únicament s'han conservat algunes sitges i pous com les troballes més significatives; i, per l'altra, 26 tombes que s'incorporen a les exhumades en campanyes anteriors (ARTIGUES, 2001).

A tics

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

Al mateix temps, s'excaven dos enterraments d'època romana que havien aparegut en el seguiment d'unes rases a la mateixa zona que la intervenció anterior. S'excavaren a finals de l'any 2000 (MARTÍN, 2000).

A l'agost de 2001 es produeix una nova intervenció, que consisteix en el seguiment d'unes rases al carrer Sant Pau i que permet documentar un tram de la muralla del segle XIV.

I, per últim, es realitza un setena actuació arqueològica motivada pels resultats positius realitzats a la Ronda de Sant Pau l'abril de 2002. Aquesta possibilità la localització d'uns 16 mts de muralla (segle XIV) i d'una torre adossada al seu talús. La seva excavació en extensió permeté documentar l'estructura intacta fins al nivell del sòl de circulació de mitjan segle XIX (SALES, 2002).

4. METODOLOGIA DE TREBALL

Per a aconseguir els objectius marcats és necessari adoptar una metodologia sistemàtica i que se'ls adeqüi. En relació amb la metodologia de registre, la seqüència estratigràfica s'estableix amb el propòsit d'entendre la formació, delimitació, estructuració i ordre de deposició dels diferents estrats. De la mateixa manera, ajuda a interpretar els diversos processos sedimentaris i postdeposicionals que s'han anat produint al llarg del temps a la zona afectada. Sota aquestes premisses, s'ha establert un registre detallat dels diferents estrats que configuren la zona intervinguda utilitzant per a fer-ho el sistema d'"Unitats Estratigràfiques" (U.E.), que es pot seguir a E.C. HARRIS (1990) i A. CARANDINI (1997), sistema acceptat àmpliament i secundat a Catalunya des de fa tres dècades (TRÓCOLI I SOSPEDRA, 1992). Aquest mètode permet analitzar de forma individualitzada cadascuna de les incidències que afecten la seqüència estratigràfica. La caracterització de les diferents unitats estratigràfiques es detalla en una fitxa. Aquí s'hi registren tots els paràmetres que permeten la seva correcta identificació i descripció, així com també la seva relació física respecte a la resta de les unitats estratigràfiques del jaciment.

La identificació d'una U.E. s'estableix mantenint l'ordre estricte d'aparició durant el procés d'excavació i es duu a terme generalment utilitzant una clau de tres dígit, començant tota la seqüència numèrica per el número 100. En el nostre cas, hem decidit dividir en dos la rasa ininterrompuda de 70 mts excavada pels obrers (una per a cada carrer en què estava situada), de manera que a cadascuna li hem atorgat una clau numèrica de tres dígit de forma correlativa (Rasa 100 i Rasa 200). A sota de cadascuna de les rases s'han diferenciat les distintes unitats estratigràfiques (UU.EE. 101, 102, 201, 202). Aquesta forma de procedir s'utilitza amb la finalitat d'evitar qualsevol alteració de la seqüència numèrica o algun tipus d'interferència en cas que, durant el procés, sorgeixi una estratigrafia complexa que obligui a acumular unitats estratigràfiques.

Quant al mètode d'intervenció immediata respecte als treballs que s'estaven realitzant, hem seguit el del control visual directe. La tasca d'excavació de les rases esmentades s'ha dut a terme seguint la metodologia habitual d'utilització del martell hidràulic per a aixecar el paviment de lloses i rajoles i la seva preparació de morter; i, en segon lloc, l'ús del pic i la pala per a practicar el buidatge del reompliment de les rases fins a trobar la profunditat desitjada, uns 60 cm en aquest cas. L'arqueòleg director estigué present durant tot el període d'obertura de les rases, observant el sediment extret amb la finalitat de recuperar les restes de ceràmica, ós, metall, o de qualsevol altra naturalesa, que poguessin sortir. La documentació de la intervenció es completa amb un registre gràfic, que inclou documentació planimètrica i una selecció fotogràfica de les evidències més representatives del desenvolupament de l'excavació. Malgrat tot, hem d'indicar que aquesta documentació gràfica és bastant reduïda, ja que, com es comenta a l'apartat 5 (Treballs realitzats. Descripció i Interpretació) els resultats han estat escassos. Per últim, s'inclouen les fitxes de les unitats estratigràfiques trobades.

5. TREBALLS REALITZATS. DESCRIPCIÓ I INTERPRETACIÓ

L'obra de canalització en rasa per a estendre el cable elèctric d'alta tensió comprenia un tram total de 70 mts, entre els números 33B-47 del carrer Sant Pau (**Fotografia 1**) i 26-30 del carrer Junta de Comerç (**Fotografia 2**).

L'actuació arqueològica se centrà, per una banda, en el control visual de la realització dels diferents trams de rasa per part de l'empresa adjudicatària i, per altra banda, en l'excavació manual per part de la direcció tècnica quan les característiques del sediment extret així ho exigien.

Les obres s'iniciaren el dia 27 de maig, al mateix temps als dos carrers citats (al nº 47 del carrer Sant Pau i al nº 30 del carrer Junta de Comerç), per la qual cosa el seguiment hagué de fer-se simultàniament en ambdós trams. Això no obstant, degut a que la distància màxima en què es trobaven els dos punts de treball mai superà els 40 mts aproximadament, la tasca de l'arqueòleg pogué desenvolupar-se sense més complicacions. Un cop acabats els dos trams en rasa, es dugué a terme la unió entre ambdós el dia 3 de juny, creuant transversalment el carrer Sant Pau en el punt d'intersecció entre ambdues, per a la qual cosa fou necessari demanar a la guàrdia urbana que tallés el trànsit durant unes hores, degut a la intensa circulació de vehicles en aquestes vies.

Precisament, com a conseqüència d'aquest trànsit considerable de vehicles i persones, i per a intentar entorpir-lo el mínim possible, les rases es tancaven a mesura que al seu interior s'hi anaven col·locant les canalitzacions en les que posteriorment s'hi introduïrien els cables elèctrics (**Fotografia 3**). És per això que mai es mantenien més de 56 mts, aproximadament, de rasa oberta al mateix temps.

A efectes pràctics, la direcció tècnica considerarà oportú de dividir tot el tram de 70 mts en dues rases diferenciades: la Rasa 100, que s'estenia pel carrer Sant Pau; i la Rasa 200, des del moment en què aquesta s'introduïa al carrer Junta de Comerç. En ambdós casos les característiques eren molt semblants: rases d'uns 60 cm. de profunditat, amb 30 cm. d'amplada la del carrer Sant Pau i 40 cm. d'amplada la de Junta de Comerç, diferència justificada arran de les diferents dimensions de l'enllosat que cobreix cadascuna de les calçades (lloses de 50x31x10 cm en el primer cas; i rajoles panot de 20x20x4 cm en el segon cas). Les rases s'estenien longitudinalment a la línia de façana actual, a 60 cm. d'aquesta en el cas de Sant Pau 60 cm. i a 40 cm. en el cas de Junta de Comerç.

RASA 100

Tram que va des del nº 47 del carrer Sant Pau fins al nº 33B en direcció NE-SW, punt en el que gira en direcció NW cap a Junta de Comerç. Té una longitud aproximada de 45 mts i 60 cm de profunditat per 30 cm d'amplada.

L'estratigrafia constava d'un nivell de paviment (format per lloses rectangulars de 50x31x10 cm fetes de ciment) més la preparació de formigó que la sustenta, de 35 cm de potència total (U.E. 101), i un reompliment de sauló barrejat amb argiles de 25 cm (U.E.102) (**Fotografia 4**). Aquest sediment, d'aportació antròpica, forma part de l'ompliment habitual que s'utilitza en el farciment de rases realitzades per a la instal·lació de diferents xarxes subterrànies. Es tracta d'un sediment saulonenc de color gris fosc, barrejat amb paquets irregulars d'argila vermellova, a més d'elements actuals com escombraries i restes de runa constructiva. A la cota necessària per a introduir la canalització hi anaren apareguent una sèrie de serveis anteriors (gas, aigua, enllumenat urbà, telèfon) tant en sentit longitudinal com perpendicular a la direcció de la rasa, amb la qual cosa la hipòtesis inicial relativa a l'existència d'estructures arqueològiques s'anava contrastant negativament en relació amb la cota esmentada de 60 cm.

RASA 200

S'obre entre els nº 30-26 del carrer Junta de Comerç en direcció NW-SE. Té una longitud d'uns 25 mts, 60 cm de profunditat i 40 cm d'amplada.

Presenta la mateixa disposició que l'anterior, tot i que la potència de les diferents UU.EE. varia de manera sensible. En primer lloc, un paviment format per rajoles panot (20x20x4) fabricades amb ciment i la preparació de formigó, amb 14 cm de potència en total (U.E. 201), i un reompliment de sauló de 45 cm (U.E. 202) **(Fotografia 5)**. Aquest estrat mostra les mateixes característiques que l'anterior, sense material arqueològic, per la qual cosa a les fitxes de les unitats estratigràfiques hem decidit igualar-los. De la mateixa manera, es documentà la presència de nombrosos serveis anteriors, per la qual cosa les conclusions obtingudes per a la Rasa 1 són vàlides també en aquest cas.

6. CONCLUSIONS

Aquesta intervenció arqueològica, realitzada als trams dels carrers Sant Pau 33B-47 i Junta de Comerç 26-30, tenia com a fites descobrir i documentar possibles restes arqueològiques conservades durant les obres que l'empresa FECSA-ENDESA tenia previst d'efectuar per a la realització de la canalització en rasa d'una línia elèctrica subterrània.

En aquest sentit, i com ja ha quedat reflectit implícitament a l'apartat anterior, hem de concloure que els resultats han estat negatius. D'una banda, un dels elements que més ha condicionat el volum nul de dades arqueològiques obtingues ha estat l'escassa profunditat a la que s'ha instal·lat la canalització (60-65 cm), que se suma als reduïts 30-40 cm d'amplada de què constava la rasa. Però a això se li ha d'afegir la presència abundant d'altres serveis (gas, enllumenat públic, telefònica, aigua, electricitat...), instal·lats amb anterioritat i que mantenien una cota similar a la requerida per a aquesta obra; i també el fet de tractar-se d'una excavació preventiva de caràcter molt localitzat i parcial. Tot això ha fet impossible documentar algun tipus de resta constructiva relacionada amb l'ocupació prehistòrica, romana o medieval, que sabem que en el passat es produí en aquest sector de Barcelona, i per tant només puguem afegir que els resultats d'aquesta intervenció difícilment poden aportar respostes als interrogants plantejats al voltant del poblament i l'urbanisme de la ciutat al llarg de la seva dilatada història.

7. BIBLIOGRAFIA

- AAVV. (1993): "Intervencions a Barcino (1982-1989)", a *Anuari d'intervencions arqueològiques a Catalunya. Època romana, Antiquitat tardana. Campanyes 1982-1989*. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.
- ARTIGUES I CONESA, Pere Lluís (2001): *Memòria dels resultats obtinguts en l'excavació arqueològica al jaciment de Sant Pau, cantonada amb Reina Amàlia i C/ Carretes (Barcelona, Barcelonès)*. Arxiu del Servei d'Arqueologia Urbana de la Ciutat de Barcelona. Ajuntament de Barcelona. Memòria inèdita.
- CARANDINI, A. (1997): *Historias en la Tierra. Manual de excavación arqueológica*. Ed. Crítica, Barcelona.
- GRANADOS, Oriol (1991): "Estructura urbana de la ciutat romana", en *Història de Barcelona*. Vol 1. Dirigida per Jaume Sobrequés i Callicó. Gran Enciclopèdia Catalana. Barcelona.
- HARRIS, E. C. (1990): *Principios de estratigrafía arqueológica*, Ed. Crítica, Barcelona.
- MARTÍN I OLIVERAS, Antoni (2000): *Informe preliminar de seguiment i prospecció arqueològica a l'entorn del jaciment de Sant Pau del Camp (Barcelona-El Barcelonès)*. Informe inèdit.
- SALES CARBONELL, J. (2002): "Primers resultats de l'excavació d'un tram de muralla baix medieval de Barcelona localitzat a la Ronda de Sant Pau", a *II Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya*. Sant Cugat del Vallès.
- TRÓCOLI, ISABEL G. Y SOSPEDRA, RAFEL (Eds.) (1992): *Harris Matrix. Sistemas de registre en Arqueologia (2 vols.)*, Pagès Editors, Lleida.

FITXES D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 101
Sector: Rasa 1	Fase:	Cronologia: Segle XX
DEFINICIÓ :	Paviment del carrer actual.	
DESCRIPCIÓ :	Superficial format per lloses rectangulars de 50x31x10 cm fetes de ciment més la preparació de formigó que la sustenta, de 35 cm de potència total.	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a	Es cobert per
	Talla a	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 102
Sector: Rasa 1	Fase:	Cronologia: Segle XX
DEFINICIÓ :	Rebliment modern de rases de serveis recents.	
DESCRIPCIÓ :	Sauló de color gris fosc barrejat amb paquets irregulars d'argila vermellova, a més d'elements actuals (deixalles i restes de runa constructiva) de 25 cm de potència total.	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	202 Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a	Es cobert per 101
	Talla a	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

A tics

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 201
Sector: Rasa 2	Fase:	Cronologia: Segle XX
DEFINICIÓ :	Paviment del carrer actual.	
DESCRIPCIÓ :	Superficial format per rajoles panot (20x20x4) fabricades amb ciment i la preparació de formigó que la sustenta, amb 14 cm de potència en total.	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a	Es cobert per
	Talla a	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 202
Sector: Rasa 2	Fase:	Cronologia: Segle XX
DEFINICIÓ :	Rebliment modern de rases de serveis recents.	
DESCRIPCIÓ :	Sauló de color gris fosc barrejat amb paquets irregulars d'argila vermellova, a més d'elements actuals (deixalles i restes de runa constructiva) de 45 cm de potència total.	
MATERIAL DIRECTOR :		
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	102 Equivalent a
	Rebleix a	Es reblert per
	Cobreix a	Es cobert per 201
	Talla a	Tallat per
	Es recolza a	Se li recolza
	S'entrega a	Se li entrega

ÍNDEX

ANNEX

- DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA
- DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FIGURES

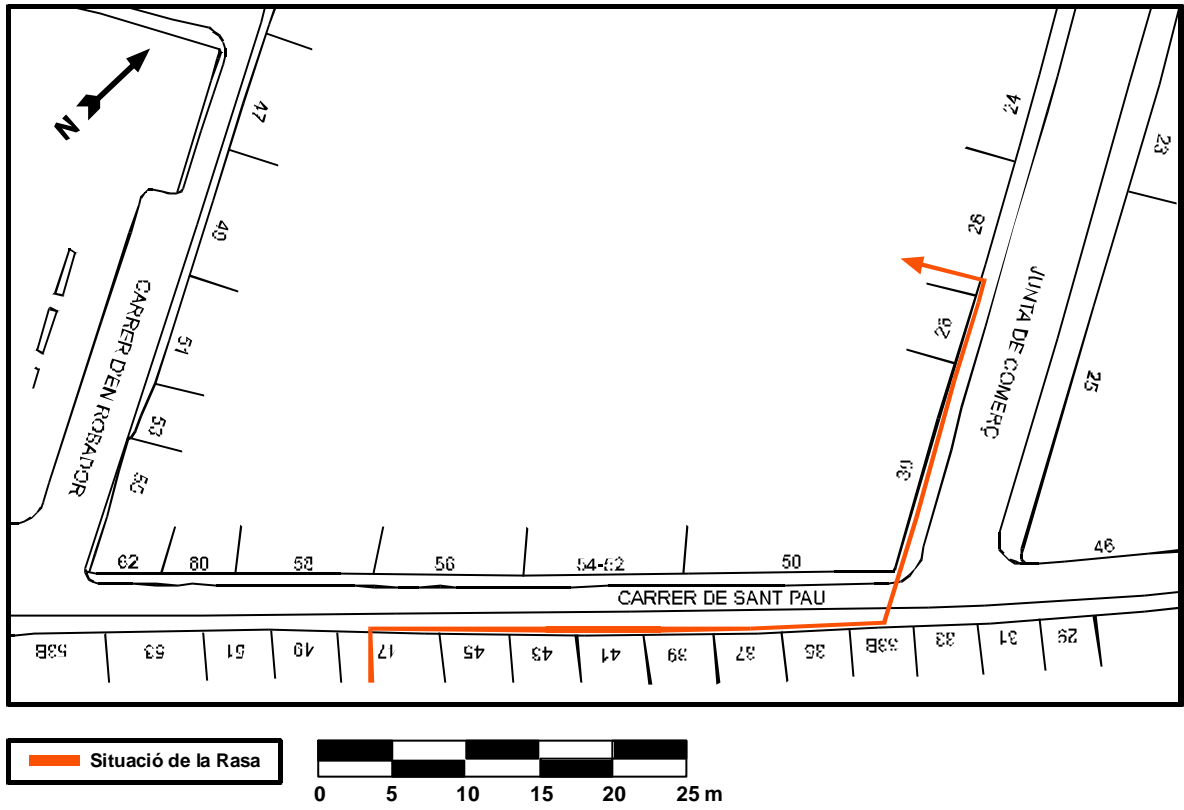

Figura nº 2: Plànol de situació de la rasa

DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

Fotografia 1: Rasa 1, al carrer Sant Pau

Fotografia 2: Rasa 2, al carrer Junta de Comerç

Fotografia 3: Canalització tubular subterrània dels cables elèctrics

Fotografia 4: Estratigrafia de la Rasa 1

Fotografía 5: Estratigrafía de la Rasa 2